

Bruges Kararları: “Tarihi Kentlerin Rehabilitasyonunu Düzenleyen İlkeler” Bruges, 12-15 Mayıs 1975

(The Resolution of Bruges: Principles Governing the Rehabilitation of Historic Towns, Bruges, 12-15 May 1975)

Tarihi Kentlerin Korunması'na ilişkin Uluslararası Sempozyuma sunulmuştur

1. Kentler, insanoğlunun inşa edilmiş çevresindeki temel unsurlardır, insanoğlunun sosyal varlığının aynasıdır ve onun kültürünü, tarihini ve geleneklerinin farklılıklarını taşır. Kentler, yerel toplulukların yaşayan kökleridir, onların kimliğini ifade eder ve zaman ve mekân içindeki konumunu belirler.
2. Zamanla yapısı, düzeni ve gelenekleri gelişen tarihi kentler, modern insanların geçmişleriyle ilgili köklerine ilişkin potansiyel görsel bağlantılardır. Geçmişin bu canlı varoluşu insanoğlunun hem bireysel hem de sosyal bir varlık olarak temel dengesi için gereklidir.
3. İnsanoğlunun ve toplumun çeşitliliğinin bir aynası olan, doğanın ve iklimin fiziki şartlarının altını çizen kentler arasındaki farklılık, gündelik yaşam içerisinde insanoğlunun kendi ihtiyaçlarını ve isteklerini karşılamaya çalıştığı, devam eden ve son derece çeşitli yaratıcı sürecin önemli bir kanıt sunmaktadır. Sadece bu sebeple, bu durum insanoğlunun servetinin temel kaynaklarından biri olarak sayılmalıdır.
4. Daha önce hiç bir zaman, hatta yakın geçmişte bile, bu miras bu kadar yakın bir yıkım tehlikesi altında kalmamıştır. Teknik, ekonomik ve sosyal ayaklanmalar sonucunda, insanlar büyük kentlerde idari ve endüstriyel merkezler etrafında toplanma eğilimindedirler. Bütün bir boyut veya doku olarak, bunlar tamamen geleneksel kentlerin dışındadır. Tüm dünya çapında, yeni, kendisini eski, boğucu ve çürüyene ve eğer zararı dokunmayacaksa antik dokuya dayatmaktadır.
5. Tarihi kentler korunmalıdır. Onların sunmak zorunda olduğu insani boyut, güzellik, zenginlik, incelik ve çevresindeki çeşitlilik, destekleyen birçok ve esnek insan ilişkileri ve temsil ettikleri binaların büyük sermayesi, modern insanlar tarafından yerine konulamaz bir şey olarak kabul edilmektedir. Günümüzdeki mimarların ve şehir planlamacıların onlara eşit bir çevre yaratmada karşılaştıkları zorluk, onların kısıtlı şartlarda bile modern yaşamın belirli özellikleri ile başa çıkmaları konusunda müstesna yeteneklerini gözler önüne sermiştir.
6. Tarihi kentlerin korunması kültürel ve estetik değeri ile kanıtlanmaktadır. Ancak başka bir kanıt da bu kentlere kentsel toplumların toplanma yeri veya çeşitli mesken olarak kullanılması gibi sosyal fonksiyonların bulunması için açıklanmalıdır. Gerçekten de, yerleşim ve iskân bakımından, tarihi kentlerin kayda değer serveti geliştirildiğinde ve yenilendiğinde, insanoğlunun çevre ve mesken için çeşitli ihtiyaçlarına toplumun resmi çözümler bulmasına olanak verir. Tarihi kentlerin korunması, yenilenmesi ve günümüz ihtiyaçlarına uyarlanması insanların meskeni için gerçek politikanın bir parçasını oluşturmaktadır.
7. Tarihi kentlerin yenilenmesi ve korunmasında kent sakinlerinin haklarına büyük önem verilmelidir. Özellikle de mağdur kişilerin eski yerleşim yerlerinde yaşamaya devam etmelerine izin verilmeli ve ortaya çıkan mali sorunlara uygun çözümler bulunmalıdır.

8. Tarihi kentler yalnızca şehir ve bölge planlama programları çerçevesinde korunabilir. Şehir ve çevresindeki alanlar arasındaki ilişki, kentlerin, bölgenin daha geniş sosyal ve ekonomik hedeflerine uymasını ve bölge isteklerinin koruma zorunluluklarına uyarlanmasını gerektirir.
9. Tarihi kentin korunması, onun çağdaş yaşamın gerekliliklerine uyarlanmasını gerektirir; fakat bu, kentin düzenine, yapısına ve tarihine zarar verilmeyecek şekilde yapılmalıdır. Eğer kentin niteliğinin korunması gerekiyorsa, yerleşimi, yoğunluğu ve boyutları korunmalıdır ve korumanın temel hedeflerinden biri de küçük veya büyük anıtların ve bina bileşiklerinin 1964 Venedik Tüzüğü'nde belirtilen ilkelere uygun olarak korunması olmalıdır. Özgünlüğe saygı duyulması aynı zamanda modern mimarinin eski kente uyarlanmasını da beraberinde getirir.
10. Tarihi kentler, sonsuz bir varlıktır ve yerine konulamaz. Onları koruma isteği için ekonomik sebepler vardır ve aynı zamanda da kentlerin korunması toplumumuzun temel ihtiyaçlarının karşılanmasına olanak verir. Teknik ve mali olarak böyle bir koruma mümkündür, girişim ve harcamalar, edinilen sosyal ve ekonomik kazançlar ile bütünüyle ispat edilebilir.

Bruges, 12-15 Mayıs, 1975

Öğrenci Çeviren: Sevgi Turunçel
Öğrenci Asistan: Gözde Şakar